

Назарій Низдропа
студент 1 курсу ОНП «магістр»
Західноукраїнський національний університет
Науковий керівник:
Наталія Карпишин
к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія,
Західноукраїнського національного університету

ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ НАСЕЛЕННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

У вітчизняній економічній літературі найбільш вживаним є поняття «фінансові рішення домогосподарств», тоді як визначення «фінансові рішення населення» вживається доволі часто. Науковці ототожнюють населення із домашніми господарствами, що можна пояснити особливостями статистичної інформації та можливістю її аналізу.

Домогосподарства досліджуються як самостійні суб'єкти економіки, які приймають різні фінансові рішення, які базуються на життєвому досвіді і мають неформальний характер, тобто не потребують оформлення відповідного документа.

В тлумачному словнику української мови Івченко А. О. поняття «рішення» розглядається, як:

- продуманий намір зробити що-небудь, поступити як-небудь [1, с. 310];
- обдуманий і цілеспрямований вибір методів дій, які забезпечують досягнення поставленої мети з найбільшою ефективністю [2, с. 499];
- процес пошуку відповіді на певне питання і вибір оптимального варіанту рішення окремої проблеми [2, с. 499];
- свідомий і вольовий акт особи, який передбачає вибір між альтернативними варіантами можливої поведінки в процесі досягнення певної мети [3, с. 478].

На думку дослідника Фурашева В. М. «рішення» – це реакція у вигляді остаточного(их) алгоритму(ів) дії (дій), спрямованих на виникнення, запобігання, розв'язання або усунення реальних або

можливих (гіпотетичних) спонукальних мотивів (питань, подій, явищ або ситуацій та ін.), які їх викликали [4, с. 51].

Поняття «економічне рішення» більш широке, ніж «фінансове рішення» і частіше зустрічається в економічній літературі. Економічне рішення – це спосіб економічних дій держави, регіонів, підприємств, фірм, який обирають їхні керівники в результаті аналізу варіантів, виходячи з поставлених цілей і з урахуванням наявності обмежених ресурсів. А фінансове рішення представляє собою вибір дій економічних суб'єктів, спрямованих на формування і раціональне використання фінансових ресурсів для досягнення поставлених цілей [5, с. 108].

Фінансові рішення домашніх господарств - це обдуманий вибір дій одного або декількох членів домогосподарства з приводу формування і використання фінансових ресурсів, що знаходяться в їх розпорядженні для досягнення економічних і соціальних цілей [5, с.108].

На думку Б. Шулюк «фінансові рішення домашніх господарств – це вибір дій одного або декількох членів домогосподарства з приводу формування та раціонального використання фінансових ресурсів, що знаходяться в їх розпорядженні, для досягнення економічних і соціальних цілей» [6, с. 52].

Отже, «фінансове рішення населення» - це суб'єктивне бачення, намір особи розв'язати ту чи іншу фінансову проблему у найоптимальніший спосіб для досягнення поставленої мети. Фінансові рішення домашніх господарств залежать від багатьох внутрішніх та зовнішніх чинників і приймаючи їх, вони повинні враховувати необхідність попередження або зниження рівня виникнення різноманітних ризиків. Зокрема, до таких ризиків належать: ризик втрати вкладених грошей, ризик відсутності прибутку, ризик неможливості повернути кредит тощо. Тому домогосподарства повинні ефективно управляти ними, встановивши причини їх виникнення, рівень збитків та превентивні напрями мінімізації.

Перелік використаних джерел

1. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови. Х.: Фоліо, 2003. 540 с.
2. Мочерний С. В. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. Львів: Світ, 2006. Т. 2. 568 с.
3. Великий енциклопедичний юридичний. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка»», 2007. 992 с.
4. Фурашева В. М. Сутність та визначення поняття «рішення». *Правова інформатика*. №1(37). 2013. С. 49-55.
5. Ворошило В. В. Финансовые решения домохозяйств в условиях мирового финансового кризиса. *Экономика и управление*. 2008. №5. С. 107-111.
6. Шулюк Б. Особливості прийняття фінансових рішень домогосподарств в умові економічної нестабільності. *Вісник ТНЕУ*. 2015. №1. С. 51-58.

Олександра Ніздрань-Федорович

к. псих. н., доцент

кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ТА МОДЕЛЬ БАЛАНСУ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ Н. ПЕЗЕШКІАНА В ОСВІТІ

Учасники освітнього процесу зустрічаються із викликами впроваджувати й дотримуватися високих стандартів освіти, дбати про високі темпи досягнення результатів у терміни, працювати гідно, а разом із тим добре дбати про психічне здоров'я на робочому місці. Організатори освіти й викладачі фактично працюють без вихідних, бо мають зобов'язання виконати великі об'єми роботи, а також бути постійно у контакті із різними учасниками освітнього процесу. До пандемії, а особливо у її часі, через різні канали зв'язку ці особи є на зв'язку, що зміщує межу між вільним від роботи часом і робочим. За таких обставин ризики розвитку емоційного вигорання зростають. Відповідальність за психічне здоров'я на робочому місці залежить від політик держави, організації, позиції лідерів та самої особи. Це означає, що відповідальність є спільною. Якби я запитала зараз вас про те, що ви знаєте про неї і як її практикуєте, думаю, що ми би мали нагоду для доброї психоедукаційної бесіди, бо потреби кожного